

Lời tòa soạn: Từ ngày 17/9 đến ngày 19/9/2018 tại trụ sở UNESCO, Liên Hiệp Quốc tại Paris, Cộng hòa Pháp đã diễn ra Hội nghị về Hòa bình thế giới với chủ đề: “Giáo dục và đối thoại liên văn hóa, liên tôn giáo vì một thế giới hòa bình, hài hòa và khoan dung”. Hội thảo được tổ chức với sự chủ trì và phối hợp của các tổ chức như: Ủy ban Văn hóa, Khoa học, Giáo dục Liên Hiệp Quốc (UNESCO), Hiệp hội Phật giáo thế giới, Văn phòng Hòa thượng Tịnh Không và những người bạn,... Tham dự Hội thảo có các nhà khoa học, đại diện của các tôn giáo trên khắp thế giới, các vị đại sứ tại Liên Hiệp Quốc, các phái đoàn của Australia, Singapore, Oman, Nigeria, v.v... Tiến sĩ Hòa thượng Tịnh Không, người đứng đầu Hiệp hội Giáo dục Phật Đà Hồng Kông, Chủ tịch Văn phòng Hòa thượng Tịnh Không và những người bạn tại UNESCO (Association of Master Chin Kung and Friends at UNESCO) đã có nhiều đóng góp trong việc thúc đẩy đoàn kết tôn giáo, phát huy giá trị của tôn giáo trong giáo dục đạo đức con người, góp phần xây dựng xã hội tốt đẹp. Tại Hội thảo này, Tiến sĩ Hòa thượng Tịnh Không đã có một số bài thuyết trình quan trọng đề cập đến kinh nghiệm thúc đẩy đối thoại văn hóa, tôn giáo, hướng đến xã hội hài hòa, khoan dung, vì một thế giới hòa bình, không còn xung đột. Tạp chí Nghiên cứu Tôn giáo xin trân trọng giới thiệu đến quý độc giả.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ NÂNG CAO HIỆU QUẢ ĐỐI THOẠI LIÊN VĂN HÓA, LIÊN TÔN GIÁO: LẤY “TỨ NHIỆP PHÁP” LÀM KINH NGHIỆM THÚC ĐẨY XÃ HỘI HÀI HÒA VÀ KHOAN DUNG

Bài thuyết trình của Tiến sĩ HT. Tịnh Không tại UNESCO, ngày 17/9/2018

Kính thưa Các vị lãnh đạo, các vị đại sứ, các vị khách quý, các quý bà, quý ông, xin chào tất cả mọi người!

Hôm nay tôi cảm thấy rất vinh dự được có mặt tại đây cùng trao đổi với các quý vị về chủ đề đối thoại liên văn hóa, liên tôn giáo nhằm thúc đẩy thế giới hòa bình. Từ năm 2006, chúng tôi bắt đầu tổ chức các hội nghị/hoạt động tại UNESCO một cách thường xuyên, đến nay đã 12 năm rồi. Hôm nay gặp lại rất nhiều những người bạn cũ và những người bạn mới đến đây để cùng nhau chia sẻ về chủ đề mệnh vận nhân loại, tôi cảm thấy hết sức vui mừng.

Đối thoại liên văn hóa, liên tôn giáo là công việc được rất nhiều các bậc nhân sỹ trí thức nỗ lực thúc đẩy, nhưng cũng có một số người nghi ngờ tính hiệu quả của nó. Những người này cho rằng, sự đối thoại thiên về lý luận, mà thiếu về mặt thực hành. Vậy làm thế nào để có thể nâng cao hiệu quả đối thoại liên văn hóa, liên tôn giáo thúc đẩy xã hội hài hòa, đây chính là điều cốt lõi mà tôi muốn trao đổi cùng với các quý vị.

Tôi đề xuất phương pháp lấy “Tứ nhiếp pháp” để giải quyết. Từ năm 1998 tôi bắt đầu thúc đẩy đoàn kết tôn giáo ở Singapore. Chúng tôi đoàn kết tương thân tương ái 9 tôn giáo lớn ở Singapore, xem tất cả các tôn giáo như một gia đình. Chính phủ Singapore biểu dương thành tích của chúng tôi. Một vị bộ trưởng của Singapore đã hỏi tôi: Hiệp hội tôn giáo Singapore (IRO, Inter - Religious Organisation) của chúng tôi đã cố gắng 50 năm rồi, nhưng vẫn không thể nào có được kết quả tốt như vậy, Ngài làm cách nào mà đạt được kết quả như vậy? Tôi trả lời ngài bộ trưởng: tôi dùng “Tứ Nhiếp pháp”.

Giữa người với người cần phải thường xuyên giao lưu, tăng cường hiểu biết lẫn nhau và gia tăng tình hữu nghị, nếu làm được như vậy, bất cứ vấn đề nào cũng sẽ được giải quyết. Đáng lo nhất là không có mối quan hệ qua lại, hai bên không có sự tin tưởng lẫn nhau, mối quan hệ vì thế mà trở nên xấu đi. *Tứ Nhiếp pháp* chính là phương pháp nhằm thúc đẩy mối quan hệ qua lại giữa người với người. Sau đây, chúng tôi lấy Singapore làm ví dụ, giới thiệu một cách khái quát về phương pháp Tứ Nhiếp pháp.

1. Bối cảnh

Cốt yếu của bối cảnh là “tích cực tặng quà, tích cực đãi khách”, giúp cho các bên xích lại gần nhau, phá vỡ khoảng cách giữa người với người. Khi tôi đến Singapore, việc đầu tiên tôi đến thăm các tôn giáo, tặng quỹ từ thiện của mỗi một tôn giáo 10 vạn đô la Singapore, việc làm này mang đến sự trọng thị của các tôn giáo. Từ sau đó, chúng tôi có nhiều cơ hội để giao lưu với nhau. Chúng tôi thường tặng quà cho nhau, mời nhau dùng cơm, tăng cường tình hữu nghị lẫn nhau.

2. Ái ngữ

Nghĩa là lời nói đều phải là những lời ôn hòa, mềm mại, thật sự quan tâm đến lời nói của người đối thoại, cũng chính là những lời mà

người đối thoại muốn nghe, đó cũng là những lời nói được vui vẻ đón nhận. Giữa các tôn giáo cần phải động viên, khích lệ lẫn nhau, tán thán lẫn nhau, tránh phê bình, chỉ trích. Giữa các tôn giáo nên tránh việc lôi kéo tín đồ của nhau. Do vậy, chúng tôi đều quan niệm rằng tất cả các tôn giáo đều là số 1, không có tôn giáo nào là thứ 2, đáp ứng nguyện vọng, tín ngưỡng của cá nhân thì tất cả các tôn giáo đều tốt.

3. Lợi hành

Nghĩa là phạm những việc làm đều vì lợi ích của người khác, vì mục tiêu giúp đỡ người khác. Có lần, một tôn giáo ở Singapore tổ chức quyên góp tiền cho trường học, bởi người chủ mảnh đất mà trường học thuê muốn bán mảnh đất đó đi, tôn giáo đó muốn mua lại mảnh đất. Số tiền này vượt khỏi phạm vi mà chúng tôi có thể quyên góp cho các hoạt động từ thiện, do vậy chúng tôi không thể hỗ trợ họ. Thế rồi chúng tôi phát động một hoạt động quyên góp cho việc này, tất cả các tôn giáo, các vị lãnh đạo chính quyền cũng mời tham dự. Kết quả là, chỉ mới một ngày phát động, số kinh phí quyên góp được đã vượt qua số lượng cần dùng. Chúng tôi chuyển toàn bộ số tiền quyên góp được tới tôn giáo cần dùng, thế là giải quyết được vấn đề của họ.

4. Đồng sự

Nghĩa là tất cả mọi người đều có tương đồng về mục đích, cùng thực hiện một công việc. Sau khi 9 tôn giáo ở Singapore đoàn kết với nhau, mục đích chung của tất cả mọi người là thúc đẩy sự đoàn kết của các tôn giáo trên thế giới. Năm 2006, khi chúng tôi tổ chức lễ chúc mừng đại lễ Vesak tại UNESCO, đại biểu của 9 tôn giáo tại Singapore lên sân khấu, tay trong tay cùng cầu nguyện cho hòa bình thế giới, làm cảm động tất cả mọi người tham dự.

Việc tổ chức các đoàn du lịch là một phương pháp đoàn kết tôn giáo vô cùng tốt. Tôi từng dẫn đoàn Singapore đi thăm Trung Quốc. Bình thường, các lãnh đạo các tôn giáo rất bận, rất ít có cơ hội gặp gỡ, nếu có cơ hội cũng chỉ gặp gỡ trong 2-3 tiếng, không thể trò chuyện một cách sâu sắc. Còn các đoàn tham quan thì khác hẳn, mỗi ngày từ sáng đến tối, không chuyện gì là không nói, do vậy có rất nhiều cơ hội để hiểu nhau, học tập lẫn nhau. Sau mỗi chuyến đi như vậy, mọi người trở thành những người bạn tốt của nhau.

Năm 2001, tôi được ngài Bộ trưởng Bộ Di dân và Đa văn hóa Hon Philip Ruddock mời đến Australia, phối hợp với chính phủ nước này nhằm đoàn kết tôn giáo. Sau đó tôi bắt đầu thực hiện công việc đoàn kết tôn giáo tại Toowoomba. Cách thức mà tôi tiến hành cũng là dùng “Tứ Nhiếp pháp”. Trải qua 10 năm, chúng tôi đã thành công trong việc đoàn kết hơn 10 tôn giáo ở Toowoomba. Những năm gần đây, mỗi năm chúng tôi đều đến UNESCO họp báo kết quả công việc hài hòa, đoàn kết tôn giáo ở Toowoomba. Tháng 3 năm ngoái, có 9 vị đại sứ UNESCO phỏng vấn Toowoomba, đích thân chứng kiến không khí hài hòa, đoàn kết ở Toowoomba.

Báo cáo của tôi kết thúc ở đây. Hy vọng “Tứ Nhiếp pháp” có tác dụng nâng cao hiệu quả đối thoại đa văn hóa, đa tôn giáo, từ đó cống hiến trong việc thúc đẩy thế giới hòa bình, hài hòa và khoan dung.

Cảm ơn các quý vị!

THÀNH TỰU CỦA GIÁO DỤC TÌNH YÊU GÓP PHẦN GÌN GIỮ HÒA BÌNH

Bài thuyết trình của Tiến sĩ HT. Tịnh Không tại UNESCO, ngày 18/9/2018

Kính thưa các quý vị đại sứ, các vị khách quý, các quý bà, quý ông, xin chào mọi người!

Hôm nay, chúng tôi vô cùng vinh dự được có mặt tại UNESCO để thảo luận về giáo dục luân lý, đạo đức, nhân quả, trí tuệ thánh hiền có những đóng góp cho thế giới, đây có thể xem là một cơ duyên có một không hai!

Còn nhớ Giáo hoàng Francesco Follo (Holy See Observer) cùng các vị đại sứ đã từng nói: thế giới hôm nay đối diện với rất nhiều hỗn loạn, xung đột, nguyên nhân chủ yếu của những vấn đề này chỉ có một - vô tri. Bởi lẽ vô tri, không biết chân đế của thần ái thể nhân, không biết vũ trụ vạn vật nguyên là một thể, điều đó dẫn đến đối lập và xung đột. Khi đối lập và xung đột dâng cao, liền biến thành đấu tranh và chiến tranh. Chính vì vậy, thánh hiền, cổ nhân không kể phương Đông, phương Tây đều dành cả đời làm công việc giáo dục xã hội, giúp cho mọi người khởi phát chân đế của trí tuệ. Chúng ta chăm chỉ

học tập sẽ phát hiện ra rằng, các bậc thánh hiền đem tình yêu của thánh thần hiển lộ ra, truyền bá cho mọi người, dạy mọi người yêu người như yêu mình.

Có nhiều người hỏi tôi, thế nào là tôn giáo? Câu trả lời của chúng tôi là chỉ là một chữ “tình yêu”. Thần ái thể nhân, giáo dục tôn giáo chính là giáo dục tình yêu. Tình yêu mà chúng ta đang nói ở đây là vốn có ở trong mỗi con người, hay là do thần tạo ra. Nếu như có thể yêu người, tất không thể hại người, môi trường xã hội sẽ dần dần chuyển biến theo hướng tốt đẹp. Nếu như mọi người đều học theo thượng đế yêu thể nhân, thì mọi hỗn loạn, xung đột đều có thể hóa giải, thế giới sẽ trở nên hòa bình. Vì vậy, chúng ta nhận thấy, thế giới hiện tại hết sức cần thiết giáo dục tôn giáo.

Giáo dục tôn giáo bao gồm: giáo dục luân lý, giáo dục đạo đức, giáo dục nhân quả, và giáo dục trí tuệ thánh hiền. Bốn loại phổ thế giáo dục nêu trên tất cả các tôn giáo đều có. Đối với vấn đề áp dụng giáo dục tôn giáo thì có 4 quá trình gồm: tín, giải, hành, chứng. Đối với giáo dục tôn giáo cần phải có tín tâm, trên cơ sở của tín tâm tiến thêm một bước nữa để nghiên cứu, tìm hiểu, tiếp đến trong cuộc sống hàng ngày tiến hành áp dụng. Sau khi đã áp dụng vào thực tiễn sẽ đạt được kết quả “chính kỷ hóa nhân”. Thân tâm mạnh khỏe, gia đình mỹ mãn, sự nghiệp thuận lợi, xã hội an định, chính là chứng minh cho việc giáo dục tôn giáo chắc chắn có mang lại hòa bình.

Người nào thực sự có tấm lòng yêu thương, mới có thể đem giáo dục tình yêu đến cho mọi người. Làm thế nào để trở thành một người có tấm lòng thực sự yêu thương? Điều đó tất phải thông qua giáo dục. Thật sự có tấm lòng yêu thương thì ta với người là một, thuần tịnh thuần thiện, không có bất kỳ một điều kiện nào, như Phật pháp có nói “Vô duyên đại từ, đồng thể đại bi”. Về tâm yêu thương không phân biệt này, đều có trong mỗi con người, chỉ là do chịu ảnh hưởng của sự mờ tối mà chưa thể bộc lộ ra được. Thông qua học tập kinh điển giúp chúng ta nhận thấy sự vĩ đại của tình yêu thánh thần, và chúng ta cũng mong muốn đem tình yêu thần thánh đến hướng dẫn chúng ta tu hành. Bậc Thánh hiền tu hành đạt được thành tựu thì không những “ái tâm biên pháp giới, thiện ý mãn nhân gian” mà còn có thể giúp người khác phá mê khai ngộ, trở về với quang minh, đây chính là giáo dục trí tuệ thánh hiền.

Để nhận thức được tình yêu thương không phân biệt, cần phải xuất phát từ giáo dục luân lý về “Phụ tử hữu thân”, sau đó, thông qua giáo dục nhân quả, giáo dục đạo đức để mở rộng ra. Tình yêu thương giữa cha mẹ và con cái không phải do ai đó phát minh ra, mà do tự tính, do cội rễ mà có. Xuất phát từ tình yêu thương này phát triển rộng ra, chính là nhân ái; hiển nhiên “đã là người, đều phải yêu”. Điều này là sự hiển lộ tấm lòng chân thành của chúng ta, Nho giáo gọi là “Hiếu”, Phật giáo gọi là “đại từ, đại bi”, Kinh Thánh nói “Tình yêu của chúa” (God’s Love (Romans 5:5)). Hơn nữa, Kinh Thánh nói một cách rõ ràng rằng: “Chúa chính là tình yêu” (God is Love (John 4:8)). Kinh Phật cũng nói: “Tất cả chúng sinh vốn đều là Phật”, những câu nói này mới khẳng định làm sao!

Để có thể yêu người, nhất thiết phải hiểu được yêu mình, hiểu được yêu mình, tất sẽ có thể yêu người. Nho giáo nói về điều này là “thiên nhân hợp nhất”, Phật giáo thì nói “tất cả các pháp, không lìa tự tính”, Kinh Thánh dạy rằng “tất cả và Jesus đều quy vào một” (bring unity to all things in heaven and on earth under Christ (Ephesians 1:10)). Do vậy, những người thực sự giác ngộ hiểu được yêu mình, hiểu được yêu người. Có thể tự yêu mình gọi là tự lợi, có thể yêu người gọi là lợi tha. Tự lợi, lợi tha chính là mục đích viên mãn của giáo dục tôn giáo.

Trung Quốc cổ nhân có nói: “Tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ”, đây chính là quá trình chuyển từ tự ái (tự yêu mình) dần mở rộng thành yêu người. Do vậy, tất cả đều xuất phát từ sự tu dưỡng tự thân của mỗi người, theo các bước: tín, giải, hành, chứng, từng bước áp dụng giáo dục luân lý, đạo đức, nhân quả, trí tuệ thánh hiền.

Chính vì vậy, bước đầu tiên là tín tâm. Làm thế nào để làm cho con người nảy sinh tín tâm? Điều này tất phải có người làm tấm gương, làm hình mẫu thị phạm, mọi người nhìn thấy sẽ nảy sinh tín tâm. Để minh chứng điều này, từ năm 2005, tại quê nhà của tôi, chúng tôi có làm một thực nghiệm trong thời gian 3 năm. Thị trấn nhỏ của tôi có 48.000 người, chúng tôi thành lập ở đó một trung tâm giáo dục, thúc đẩy giáo dục luân lý, đạo đức, nhân quả và trí tuệ thánh hiền. Việc đầu tiên mà chúng tôi làm là đào tạo đội ngũ thầy giáo, từ con số hơn 300 người đăng ký, chúng tôi lựa chọn ra 37 người theo tiêu chí của chúng

tôi. Sau đó, chúng tôi yêu cầu những người này trước tiên phải thực hiện 4 loại giáo dục phổ thế, bởi vì thân giáo quan trọng hơn ngôn giáo. Trải qua hai tháng học tập và thực hành, khi những người này đã thực sự làm được rồi, chúng tôi đề nghị những người này đến thăm những người dân trong thị trấn, đem những kết quả mà bản thân mình đã học tập và thực hành được nói cho mọi người nghe, đồng thời cổ vũ người dân đến trung tâm giáo dục học tập. Trải qua vài tháng giảng dạy học tập, thị trấn nhỏ đã có những sự chuyển biến rất to lớn: tình yêu thương trong đáy lòng của các cư dân nơi đây được hiển lộ ra, tỷ lệ tội phạm, tỷ lệ ly hôn đều giảm rõ rệt, đường làng sạch đẹp, gia đình hòa mục, láng giềng hài hòa, nơi cửa hàng không còn phát sinh trộm cắp, những người lái xe tắc xi khi nhặt được của rơi đều trả lại người đánh mất. Những chuyện này khiến cho chúng ta nhìn thấy hình ảnh “xã hội hài hòa, lễ nghĩa gia bang”, giống như xã hội thuần phác thời Trung Quốc cổ đại. Tháng 10/2006, tại trụ sở UNESCO, chúng tôi đã trình bày một báo cáo trong 8 tiếng đồng hồ và 3 ngày triển lãm, công bố kết quả mà chúng tôi đã đạt được. Kết quả này đã nhận được sự đánh giá rất cao của những người tham dự.

Trong câu chuyện kể trên, các thầy giáo và người dân trong thị trấn trước tiên đều nảy sinh tín tâm đối với giáo dục phổ thế về tình yêu thương, sau đó học tập, rồi áp dụng vào thực tế, cuối cùng đã chứng minh rằng giáo dục phổ thế về tình yêu thương thực sự có thể tạo nên xã hội hài hòa. Chúng tôi kêu gọi mỗi tôn giáo đều xây dựng một thành phố tôn giáo, đem giáo dục tôn giáo (giáo dục tình yêu thương) áp dụng vào trong cuộc sống, để cho toàn thế giới có thể quan sát thấy thành quả của giáo dục tình yêu thương, điều này có cống hiến hết sức to lớn đối với việc xây dựng xã hội hài hòa. Nếu như ví dụ như trên xuất hiện ngày càng nhiều trên thế giới, con người sẽ ngày càng trở nên tỉnh giác. Chỉ có quay về với giáo dục tình yêu thương của tôn giáo, thế giới mới trở lại an định, hòa bình. Thế thì ước nguyện về thế giới hòa bình vĩnh cửu cũng không còn xa nữa rồi! Hy vọng rằng chúng ta sẽ cùng nhau nỗ lực, vì tương lai tốt đẹp của nhân loại mà cống hiến một phần tâm lực.

Cuối cùng, chúc phúc tất cả mọi người hạnh phúc viên mãn, vạn sự cát tường! Chúc thế giới an định hòa bình!

Cảm ơn mọi người!